

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové v právní věci

žalobce: **B. V.,**
bytem XX
zastoupen advokátem JUDr. Ladislavem Koženým
sídlem Sladkovského 13, Kolín

proti
žalované: **Etická komise České republiky pro ocenění účastníků oboje a
odporu proti komunismu,**
sídlem nábreží Edvarda Beneše 128/4, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6.6.2017 č.j. 12308/2016-EKO-33

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů v řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva obrany ze dne 18. 4. 2016 č.j. 262002345/12/2016-1322, kterým byla

zamítnuta žádost žalobce o vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu podle zákona č. 262/2011 Sb. o účastnících odboje a odporu proti komunismu.

2. Předmětem prvostupňového řízení před Ministerstvem obrany byla žádost žalobce ze dne 6. 1. 2012 o vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu, v níž žalobce uvedl řadu skutečností, o které nárok na vydání tohoto osvědčení opírá.
3. Žalobce uváděl, že již od počátku normalizace vůči němu vyvolala Státní bezpečnost stalinskou represi, kdy nemohl získat zaměstnání ani studovat. Žalobce kritizoval bezprávní stát a pro tuto kritiku bylo vůči jeho osobě několikrát zinscenováno trestní stíhání vedené u Okresního soudu Kolín pod sp. zn. 1 T 233/81 a dále pod 1 T 283/84 u Okresního soudu Kutná Hora. První trestní stíhání bylo rehabilitováno rozhodnutím sp. zn. 2 Rt 16/90 u Okresního soudu Kolín, druhé nebylo doposud vyřízeno, spisy Státní bezpečnosti byly zničeny.
4. Na podporu svého tvrzení žalobce k žádosti předložil kopii rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 8. 11. 2007 sp. zn. 24 Co 444/2007, kopii potvrzení Československé demokratické iniciativy ze dne 16. 5. 1990, usnesení Okresního soudu v Kolíně sp. zn. 2 Rt 16/90 a kopii dopisu Okresního státního zastupitelství v Kolíně z 8. 6. 2012.
5. Žalobce dále v doplněních žádosti ze dne 7.2.2012, ze dne 19.10.2012 a ze dne 17. 1. 2013 uváděl, že působil jako předseda právní komise Československé demokratické iniciativy, kdy ještě před 17. 11. 1989 vypracoval manuál na odstranění mechanismu komunistického systému a na vytvoření právního státu. Uvedl, že podal řadu trestních oznámení a také podání na Úřad dokumentace a vyšetřování zločinu komunismu, který však jeho podání neprošetřoval, vykazoval jen formální činnost, kryl mechanismus socialistické justice. Poukazoval na nečinnost Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu (dále jen ÚDV), kdy uváděl, že podával stížnost na ÚDV a i trestní oznámení pro nešetření jeho podnětů tímto úřadem.
6. Uvedl několik jmen osob ve veřejných funkcích, které jej terorizovaly a usilovaly o jeho likvidaci. Doložil písemnost Okresního státního zastupitelství v Kolíně ze dne 8.6.2012, č.j. 1 ZN 708/2012, která má prokazovat krytí zločinů komunismu páchaných na žalobci.
7. Prvostupňový správní orgán podanou žádost žalobce zamítl rozhodnutím ze dne 18. 4. 2016. V odůvodnění rozhodnutí uvedl výsledky svých šetření u Národního archivu, Archivu bezpečnostních složek (dále také „ABS“), ÚDV a Krajského soudu v Hradci Králové.
8. Správní orgán 1. stupně vyšel ze sdělení ÚDV sdělil, že na jméno žalobce je vedena řada spisů, kdy dokumenty poskytnuté ÚDV se týkají sporu žalobce s Gymnáziem pro studující při zaměstnání v Karlíně, které ho mělo poškodit a znemožnit mu ukončení studia ve školním roce 1986/1987. ÚDV zaslal kopie několika relevantních dokumentů s tím, že žadatel prochází mnoha spisy, avšak o tom, že by vykonával nějakou protistátní činnost, ve spisech nejsou žádné informace. Z Národního archivu a Archivu bezpečnostních složek nebylo k žalobci získáno příliš mnoho dokumentů a informací. Národní archiv uvedl, že žadatel nebyl členem KSČ a dále odkázal na dokumenty k ostatním nezávislým iniciativám, které byly dodány 3. 7. 2015.
9. Ministerstvo se dále obrátilo s žádostí o spolupráci na Okresní státní zastupitelství v Kolíně, Okresní státní zastupitelství v Kutné Hoře, Okresní státní zastupitelství v Kladně, Okresní státní zastupitelství Praha-východ, Okresní státní zastupitelství

v Příbrami, Okresní soud v Kutné Hoře, Okresní soud v Kolíně, Obvodní soud pro Prahu 8, Státní okresní archiv Příbram, Obvodní soud pro Prahu 2, Okresní soud pro Prahu-východ a Ministerstvo spravedlnosti – odbor odškodňování. Na základě těchto dožádání byly předloženy některé spisy ze soudních řízení, které se podařilo dohledat. Šlo o spisy 1 T 283/84, Nt 811/2011, 1 T 233/82, Nc 1053/88 (spisy soudní) a dále spisy Vp 70/73, Pv 359/85 (spisy státního zastupitelství). Na základě těchto spisů a dle výpisu z rejstříku trestů ministerstvo zjistilo, že žalobce byl v řízeních před soudem projednáván pro obvinění z různých trestných činů. V rámci těchto řízení bylo vyhotoveno množství znaleckých posudků z oboru psychiatrie a psychologie, žalobce byl pozorován v ústavu, kdy posudky se vesměs shodují ve vlivu rodinného prostředí na osobnost žadatele, neboť i jeho otec měl posílat na různé instituce množství stížností a podání. V posudcích je uvedeno, že se v případě žalobce jedná o psychopatickou osobnost, která se vyznačuje i kverulatořními rysy, jejichž projevem jsou právě jeho písemná podání.

10. Prvostupňový správní orgán zjistil, že žalobce byl souzen pro majetkovou trestnou činnost (sp. zn. T 76/64), pro hrubé urážky odpovědných pracovníků justice a prokuratury, kteří byli činní při jeho vyšetřování, čímž se měl dopustit trestného činu útoku na veřejného činitele. Řízení však bylo zastaveno (sp. zn. VP 70/1973).
11. Ohledně žadatele bylo také vedeno řízení o omezení způsobilosti k právním úkonům (sp. zn. 5 Nc 388/71 u Okresního soudu v Kolíně), kdy se žalobce proti rozsudku odvolal a stěžoval si na osobu soudkyně. Krajský soud v Praze svým usnesením sp. zn. 10 Co 244/71 vrátil věc soudu I. stupně k dalšímu došetření a rozsudek zrušil. Následně Okresní soud v Kolíně dospěl k závěru, že žalobce trpí psychickou poruchou a způsobilost žalobce k právním úkonům byla omezena rozsudkem ze dne 28. 9. 1972 (sp. zn. 5 Nc 388/71).
12. V řízení pod sp. zn. Nc 857/74 u Okresního soudu Praha-východ byl zamítnut návrh žalobce na vrácení plné způsobilosti k právním úkonům, což bylo dosaženo v odvolacím řízení rozsudkem Krajského soudu v Praze z 1. 10. 1979 sp. zn. 9 Co 59/78, kdy tento soud přisvědčil závěrům o duševním stavu žalobce, avšak neshledal nutnost omezit jej ve způsobilosti obracet se na různé státní orgány a instituce se svými podáními.
13. Žalobce byl dále rozsudkem Okresního soudu v Kolíně sp. zn. 1 T 233/82 odsouzen pro trestný čin útoku na státní orgán, přičemž tento rozsudek a navazující rozhodnutí byly zrušeny až v rámci přezkumného řízení v 90. letech. Žalobce se také měl dopustit přečinu proti socialistickému soužití, kdy ve svých písemných podáních z roku 1983 hrubým způsobem napadal osobu ředitele OÚNZ Kutná Hora, celé zdravotnictví i předsedu senátu okresního soudu. Usnesením Okresního soudu v Kutné Hoře sp. zn. 1 T 283/84 však bylo trestní stíhání žalobce zastaveno, neboť žalobce byl účasten amnestie prezidenta republiky ze dne 8. 5. 1985. Na základě psychiatrického znaleckého posudku bylo dále zastaveno i řízení, které vedla Okresní prokuratura v Kladně v roce 1985 pod sp. zn. VP 1/85 pro trestný čin příživnictví s tím, že žalobce v době spáchání činu nebyl pro nepřičetnost trestně odpovědný.
14. Žalobce byl i dalším rozsudkem ze 30.12.1988 pod sp. zn. Nc 1053/88 částečně omezen ve způsobilosti k právním úkonům, avšak vydáním odvolacího rozsudku Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Co 126/89 byl rozsudek Okresního soudu změněn a návrh na omezení způsobilosti žalobce byl zamítnut.

15. Ministerstvo dále z dopisu Konfederace politických vězňů (KPV) zjistilo, že žadateli byla odebrána průkazka KPV, když bylo prokázáno, že nebyl souzen pro politické delikty (dopis ze dne 20. 9. 1991).
16. Ministerstvo dále zjistilo, že usnesením Okresního soudu v Kolíně ze dne 26.3.1996 sp. zn. 2 Rt 16/90 byl žalobce rehabilitován ve věci odsouzení pod sp. zn. 1 T 233/82 (trestný čin útoku na státní orgán - viz shora).
17. Kromě uvedených odsouzení žalobce z let 1964 a 1982 byl žalobce odsouzen i v roce 2007. Rozsudek Obvodního pro Prahu 1 však nabyl právní moci až v roce 2010 z důvodu žalobcova odvolání a žalobce byl odsouzen pro trestný čin křivého obvinění. V roce 2012 se žalobce pokusil dosáhnout rehabilitace v řízení vedeném pod 1 T 283/84, i když trestní stíhání bylo zastaveno, neboť dle názoru žalobce šlo o represí vůči jeho osobě a byl poškozován. Jeho návrh byl usnesením okresního soudu v Kutné Hoře ze dne 2. 3. 2012 sp. zn. NT 811/2011 zamítnut.
18. Ministerstvo v odůvodnění svého rozhodnutí uvedlo, že žadatel byl se všemi získanými dokumenty seznámen dopisem ze dne 7. 8. 2015. Byla mu nabídnuta možnost se vyjádřit ke všem podkladům pro vydání rozhodnutí a navrhnout další důkazy. Žalobce se vyjádřil 18. 8. 2015, kdy vyžadoval zajistit spisy z ÚDV, spisy OS SNB Kutná Hora, Okresního soudu Kutná Hora pod sp. zn. P 19/73, seznam trestních oznámení na žalobce učiněných do 17.11.1989 a spisy Okresní prokuratury Mladá Boleslav č.j. VP 25/1981 a spis OP Kolín č.j. VP 9/1980. Uvedl, že postup ÚDV směřoval ke krytí zločinu komunismu, které byly na žalobci spáchány, a navrhl vyžádat další spisy bez upřesnění toho, jakou činnost dle zákona by mu měli prokázat. Žalobce se vyjádřil negativně k vedení Charty 77 a k osobě V. H.. Sdělil, že podal cca 80 trestních oznámení a vyjádřil názor, že jeho postoje jsou významné jako postoje Charty 77, přičemž chartisté mu práva upírají. Žalobce napadal práci ÚDV, žádal o možnost seznámit se s materiály ÚDV, požádal o údaje podle zákona č. 106/1999. V dalším vyjádření opětovně poukazoval na již získaný spis z ÚDV, kritizoval signatáře Charty 77 s tím, že kryjí zločiny komunismu.
19. Ministerstvo se na základě požadavků žadatele obrátilo na ÚDV se žádostí o poskytnutí spisu 41/VvP-2001. ÚDV sdělilo, že spis nemůže poskytnout, jelikož byl zapůjčen Okresnímu zastupitelství v Havlíčkově Brodě a předmětem spisu jsou skutečnosti ve vztahu k vyloučení žalobce z Gymnázia pro studující při zaměstnání, dále stížnosti na zneužití psychiatrie vůči žalobci a stížnosti na postup policejních orgánů. Spis však neobsahuje žádné informace o žalobcově protikomunistické činnosti. S těmito informacemi byl žalobce seznámen a žalobce dále reagoval dopisem, v němž opětovně napadl ÚDV z krytí zločinu komunismu. Dále žalobce zasílal příписы, které všechny obsahovaly skutečnosti, které žadatel již uváděl ve všech svých vyjádřeních, a to kritiku ÚDV, Charty 77 a jejich představitelů a upozorňoval na stalinský teror vůči jeho osobě.
20. Ministerstvo obrany na základě všech shromážděných materiálů a vyjádření žalobce posuzovalo věc podle ustanovení § 2 písm. b) zákona č. 262/2011, které definuje pojem „odboj a odpor proti komunismu“ a konstatovalo, že ze stanovisek a vyjádření oslovených institucí nevyplývají takové informace, ze kterých by bylo možné usuzovat na činnost žalobce, která by byla odbojem odporem proti komunismu dle zákona. I přes tvrzení žalobce bylo úkolem ministerstva vycházet jen z podkladů, které by nespochybnitelně prokázaly skutečnosti nasvědčující odboji/odporu proti komunismu. Z dostupných archivních materiálů však nebylo prokázáno, že by žalobcem uváděné skutečnosti

souvisely s protikomunistickými postoji, že by žalobce zastával aktivně takové veřejné a politické postoje, které by prokázaly souvislost mezi nimi a nemožností žalobce studovat, které by vyvolaly problémy s jeho pracovním zařazením, a to z důvodů politických. Bylo zjištěno, že vůči žalobci bylo vedeno mnoho soudních řízení, tyto však neměly souvislost s protirežimní činností. Ani k tvrzení žalobce ohledně jeho působení v rámci Československé demokratické iniciativy v době nesvobody nebylo z archivu nic zjištěno, jen to, že byl pověřen vedením organizace v oblasti Kutná Hora – Čáslav. Podpis pod prohlášení Charty 77, který žalobce připojil v roce 1982 a následně v roce 1988, nenaplnuje formu odboje a odporu proti komunismu ve smyslu § 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 262/2011 Sb. Samotný podpis Charty 77 není co do charakteru a intenzity jednáním, které by naplňovalo podmínky vydání osvědčení. Ministerstvo nezpochybňuje skutečnost, že žalobce byl zřejmě totalitním režimem postižen, je však vázáno zákonem, který umožňuje vydat předmětné osvědčení výhradně na základě prokázané odbojové a odporové činnosti, která splňuje všechny podmínky stanovené zákonem.

21. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím.

II. Rozhodnutí žalované (napadené rozhodnutí)

22. Žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí vyšla z tvrzení žalobce a ze zjištění učiněných ministerstvem u ÚDV, v Národním archivu, v Archivu bezpečnostních složek, u Krajského soudu v Hradci Králové, obecných soudů a státních zastupitelství. Shodně jako Ministerstvo obrany shledala, že výsledky šetření u ÚDV (kopie dopisu Rudého práva adresovaného Gymnáziu v Karlíně dne 2. 10. 1987), obsahují informace o stížnosti žalobce na protiprávní postup vedení školy při maturitních zkouškách, na neobjektivní klasifikaci a dále na černé fondy, které údajně vyučující vymáhali na studentech. Národní archiv k osobě žalobce nedohledal žádné dokumenty ani záznamy a potvrdil, že jméno žalobce neprochází členskou evidencí ÚV KSČ. Archiv bezpečnostních složek sdělil, že k osobě účastníka řízení v archivních fondech nebyly dohledány žádné záznamy a archivní materiál je přes provedenou rešerži v protokolech událostí OS SNB Kolín za rok 1982 a v Denících vyšetřovacích spisů OO VB Kolín za rok 1982 bez výsledku. Národní archiv ještě zaslal kopie obecných dokumentů týkajících se nezávislých iniciativ z fondu ÚV KSČ. Žalovaná dále vycházela z jednotlivých úkonů v řízení, které provedlo ministerstvo a k nimž žalobce podával podání.
23. Žalovaná se dále v napadeném rozhodnutí vypořádávala s odvolacími námitkami žalobce, v nichž žalobce požadoval zajištění spisů z ÚDV a dalších institucí činných v trestním řízení a dále podání informací o osobách, které vyřizovaly jeho žádost. V doplnění odvolání vytýkal neobdržení odpovědi dle zákona č. 106/1999 Sb. a požadoval účast na jednání Etické komise České republiky. Dále požadoval zajistit spis vedený na OS SNB Kutná Hora, z něhož mělo být patrné, že mu ze strany StB byla znemožňována činnost v Občanském fóru. Nakonec poukázal na praktiky JZD Potěchy, které bylo vedeno jako JZD Slušovice, na svoji aktivitu v autorství petice a veřejného vystoupení ohledně zaboru pozemku pro výstavbu bolševické moci. Požadoval obstarat další materiály z Generální prokuratury a Krajského soudu Praha a opakovaně konstatoval, že ÚDV kryl zločiny komunismu páchané na jeho osobě.

24. V dalším doplnění odvolání žalobce namítal, že ministerstvo překrucuje zákon, že ÚDV přebíralo tendenční postupy původních bolševických struktur a krylo zločiny komunismu, jenž se staly na žalobci. Dále seznámil odvolací orgán s tím, že podává trestní na Vrchní státní zastupitelství Praha a urgoval informaci podle zákona č. 106/1999 Sb.
25. V dalším doplnění odvolání žalobce poukazoval na jednání profesora J. S. jako ministra školství s tím, že se podílel na krytí podvodu ve studijní věci žalobce. Vyjadřoval se k osobě JUDr. S. D. a srovnával svou odbojovou činnost s odbojovou činností těchto osob. Požadoval zajištění dalších spisů, výslech soudce Krajského soudu Praha a soudce Městského soudu v Praze a vznesl další požadavky v řadě svých podáních z roku 2016 až 2017.
26. Žalovaná k námitkám žalobce rozhodovala v odvolacím řízení o námitce podjatosti vůči členům a předsedovi Etické komise a dále přistoupila k vydání rozhodnutí.
27. Žalovaná se ztotožnila se závěry prvostupňového správního orgánu v tom, že ze shromážděného spisového materiálu nevyplývají žádné informace či skutečnosti, respektive nebyly dohledány žádné podklady, z nichž by bylo možné mít za prokázanou takovou činnost žalobce, která by mohla být považována za odboj či odpor proti komunismu ve smyslu ustanovení § 2 písm. b) ve spojení s ustanovením § 3 zákona č. 362/2011 Sb. Ke konkrétním tvrzením žalobce, že v době nesvobody nemohl studovat a měl problém se získáním zaměstnání žalovaná konstatovala, že bez dalšího konkrétně prokázaného odboje a odporu proti komunismu nelze uvedené podřadit pod žádnou z forem odboje a odporu ve smyslu zákona. Žalovaná připustila, že žalobce byl účasten mnoha soudních řízení, podával množství trestních oznámení na soudce, prokurátory, znalce v oboru psychiatrie a další, nicméně tyto skutečnosti samy o sobě nezakládaly odboj či odpor proti komunismu dle zákona č. 262/2011 Sb. a svojí povahou tyto střety do působnosti tohoto zákona nespádají. Jako podstatné žalovaná shledala, že u žádného z uvedených jednání nelze bez důvodných pochybností shledat, že by k nim žalobce přistoupil s tímto zákonem presumovaným cílem. Ani z přiloženého potvrzení České demokratické iniciativy nevyplynula žádná činnost žalobce v době nesvobody, neboť v potvrzení, které předložil a je datováno 16. 5. 1990, z jeho obsahu pouze vyplývá, že byl pověřen vedením organizace oblasti Kutná Hora-Čáslav a okolí. Jednání, jímž žalobce dvakrát podepsal Chartu 77, nelze co do charakteru a intenzity jednání podřadit pod formu odboje a odporu proti komunismu ve smyslu zákona. Proto nepostačovalo samotné prokázání signování prohlášení Charty 77, neboť nebylo prokázáno, že by žalobce v souvislosti s tímto podpisem byl nějak postižen.
28. K ostatním návrhům žalobce v jeho podáních jako je projednání věci sp. zn. 1 T 238/84 u Okresního soudu Kutná Hora, negování zločinu komunismu a zaplacení újmy na zdraví, majetku a kompenzování věznění a mučeních v tzv. psychiatrických zařízeních, žalovaná konstatovala, že spadají mimo věcnou působnost zákona 262/2011 Sb., nespádají do řízení o žádosti o vydání osvědčení vlastníka odboje a odporu proti komunismu téhož zákona.
29. Žalovaná tedy uzavřela, že na základě provedeného dokazování a vyhodnocení všech podkladů nebyla prokázána taková činnost žalobce, která by se dala charakterizovat ve smyslu zákona č. 262/2011 Sb. jako činnost odboje či odporu proti komunismu.
30. Z uvedených důvodů žalovaná rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí.

III. Žaloba

31. Žalobce v podané žalobě namítal, že napadené rozhodnutí je založeno na nedostatku dokumentace, neboť rozhodnutí vycházelo z šetření ÚDV a tento úřad zcela úmyslně šetření ve věci žalobce neprováděl. Navíc mu bránil v seznámení se spisy. Žalobce se s nimi seznámil až prostřednictvím Ministerstva obrany. Nebyl zajištěn materiál založený na žalobce v době vymezené zákonem č. 480/1991 Sb. jako na nepřátelskou osobu. Žalovaná se svévolně nevypořádala se skutečností, že ÚDV ve věci žalobce řádně nešetřilo a nezákonné postupy vůči žalobci krylo. Tak došlo k 42 letému prodlení ve vztahu k politickým represím z roku 1974-76.
32. Žalobce dále namítal, že se žalovaná svévolně nevypořádala s pro ní závazným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 6. 2016 pod č.j. 16 C 4/2007-461, který jasně doložil, že žalobce byl nezákonně z politických důvodů vězněn ve vztahu k jeho politickým postojům. Jedná se o skutečnost dle § 1 odst. 4 zákona č. 262/2011.
33. Žalobce v dalších doplněních žaloby namítal, že žalovaná při svém rozhodování omezila bolševickou aroganci vůči žalobci jen na úkon ve vztahu k původnímu rozhodnutí Ministerstva obrany. V mezidobí však vyvstaly další rozhodující okolnosti plynoucí zejména z pravomocného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 16 C 4/2007-461, s nímž se žalovaná nevypořádala. Nezajistila také materiály tehdejší KP-Praha nebo spisy KS-Praha č.j. Spr. 604/91 a Spr. 2157/92 a postup vůči žalobci bagatelizuje. Žalovaná je složena z jedinců, kteří v době vymezené zákonem č. 480/1991 Sb. věcně vůči totalitní moci nevystoupili, a jejich jednání je odvislé od zjevných dohod s totalitní bolševickou mocí a samozvaného vedení Charty 77. Žalobce namítá, že členové Etické komise J. S. a P. P. a spol. si obsadili výnosné posty a s dalšími členy žalované mají omylem za to, že jejich náplní je osobu žalobce urážet, napadat a prosazovat praktiky samozvaného vedení Charty 77. Žalobce obdržel další sdělení z OSZ Havlíčkův Brod, z jehož zjištěné šetření zločinů komunismu vůči jeho osobě z politických důvodů.
34. Žalobce v dalším podání ze dne 10.1.2018 namítal, že Česká republika od 1975 nešetřila zločiny komunismu, již se staly na osobě žalobce, zejména zneužití psychiatrie z politických důvodů. V tomto směru odkázal na spisy sp. zn. Vp 40/80 Okresní prokuratury Havlíčkův Brod a další spisy Okresního státního zastupitelství v Havlíčkově brodě, již datované rokem 1993 a dále na spisy Krajského státního zastupitelství a ÚDV, které požadoval provést jako důkazy. Ve svém doplňujícím podání dále uváděl věci, týkající se vedení Charty 77 a složení Etické komise žalované s tím, že doložil články z tisku ohledně věznění V. H. a dále seznam členů Charty 77 včetně poznámky ke zveřejnění dosud neznámých jmen signatářů Charty 77, kdy jsou uváděni dále neevidovaní členové Charty 77. Ve svých podáních opakuje ignorování bolševické arogance ze strany státních orgánů a zdůrazňuje rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 6. 2016 č.j. 16 C 4/2007-461, jímž jsou dle jeho názoru členové Etické komise vázání. Výhradami vůči žalované i způsobu odboje signatářů Charty 77 se žalobce zabýval i v podání k soudu ze dne 4. 5. 2019, které však směřoval je svému žalobnímu návrhu na obnovu řízení, vyloučenému k samostatnému projednání a rozhodnutí.

35. Pochybnosti o řádném šetření politických represí vůči žalobci, absenci materiálů o činnosti žalobce a bagatelizaci poměrů žalobce dále obsahuje podání žalobce ze dne 22. 3. 2018. Žalobce následně v doplňujícím podání doručeném soudu dne 3. 7. 2018 rozšířil původní žalobu o žalobu do proti rozhodnutí žalované ze dne 6.6.2017 pod č.j. 12308/2016-EKO-33, jakož i Ministerstva obrany č.j. 262002345/12/2016-1322 ze dne 18.4.2016. Tato rozhodnutí žalobce obdržel dne 19. 6. 2018.

IV. Vyjádření žalovaného

36. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že v řízení o žádosti žalobce nebyla zjištěna žádná politická persekuce žalobce ať již ze strany správních orgánů či institucí požádaných o dohledání dokumentů. Žalobce navíc na podporu svých tvrzení neoznačil žádné důkazy ani je nepředložil. Výsledky šetření ÚDV obsahovaly dva přípisy. ÚDV uvedlo, že žalobce prochází 19 spisy ÚDV, kdy předmětem opakovaných podání byly skutečnosti ve vztahu k jeho vyloučení z Gymnázia pro studující při zaměstnání ve školním roce 1986/87 a dále stížnosti na údajné zneužití psychiatrie vůči jeho osobě a proti postupu policejních orgánů. V žádném z uvedených spisů nejsou přítomny jakékoli informace o tom, že by žalobce vykonával protistátní činnost. Relevantní materiály ÚDV tvoří dopis redaktorky Rudého práva z 2. 10. 1987, dopis žalobce ze dne 5. 5. 1988 a dopis ředitele Gymnázia pro studující při zaměstnání ze dne 9. 1. 1988. ÚDV se snažilo šetřit i spisy, které žalobce označil, a zjistilo, že eviduje pouze spis ÚDV-41/VvP-2001, který byl zapůjčen Okresnímu státnímu zastupitelství v Havlíčkově Brodě. Ohledně žalobcem neprováděného šetření ve vztahu k materiálu označenému jako NO (pravděpodobně „nepřátelská osoba“) žalovaná uvedla, že v této věci Archiv bezpečnostních složek ničeho nedohledal.
37. K namítanému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 16 C 4/2007-461 ze dne 30. 6. 2016 žalovaná uvedla, že žalobce poskytl pouze část tohoto rozsudku, z níž je zřejmé, že se týká řízení ve věci omluvy za nezákonnou hospitalizaci žalobce v letech 1974-76. Z tohoto rozsudku nijak nevyplývá, že by byl žalobce nezákonně z politických důvodů vězněn na základě činnosti, kterou by bylo možné posuzovat za některou z forem odboje a odporu proti komunismu dle citovaného zákona. Žalobce sám ani netvrdil, za jakou případnou protikomunistickou činnost měl být z politických důvodů hospitalizován. Samotná nezákonná hospitalizace nemůže bez prokázané protikomunistické činnosti žalobce naplnit podmínky citovaného zákona. Uvedený rozsudek tak nemá souvislost s předmětem řízení.
38. Z uvedených důvodů žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Jednání před soudem

39. Při jednání před soudem právní zástupce žalobce odkázal na podanou žalobu.
40. Žalobce osobně při jednání poukázal na výroční zprávu Úřadu vlády o činnosti Etické komise. Srovnával svoje postoje a svoji činnost s postoji jiných osob – členů Etické komise, kdy poukazoval na to, že žalobcova odbojová činnost byla intenzivnější než činnost členů Etické komise, že v rozsahu podávání trestních oznámení proti těm, kdo represe držel, byla činnost žalobce daleko odbojovější, odvážnější, než např. rozdávání letáků studenty,

neboť tou by došlo k ohrožení i ostatních osob. Zdůraznil, že ministerstvo se všemi skutečnostmi nevypořádalo, v době svého rozhodování ani nemohlo řešit skutečnost, že pozdějším rozsudkem Krajského soudu č.j. 16C 4/2007-461 byla uznána nezákonnost hospitalizace žalobce v psychiatrické léčebně v Havlíčkově Brodě, nicméně žalovaná se s tím nevypořádala. Poukazoval na spojení státní bezpečnosti se znalcem, který zpracovával znalecký posudek na žalobce, na to, že nebyla najisto postavena lékařská diagnóza zdravotního stavu žalobce, jeho hospitalizaci bylo třeba odůvodnit, k čemuž nedošlo. Rozhodující důkazy jsou spisy Krajského státního zastupitelství obsahující trestní oznámení žalobce na tehdejší komunistické činitele, což bylo mnohem rizikovější a odvážnější než tehdejší signatářský odboj. Poukazuje na to, že teprve v r. 2016 získal doklad o tom, že je signatářem Charty 77, v r. 1990 nemohl proto být uznáván jako signatář Charty a tedy nemohl prokázat aktivní činnost. Jako člen České demokratické iniciativy se snažil o vymahatelnost práva, ta měla být zajištěna signatáři Charty již od 1. 1. 1990 včetně přijetí etického kodexu, tehdy se tak nestalo a dodnes je vymahatelnost práva nezajištěna. Žalobce zdůraznil, že byl protiprávně vězněn, ve vztahu k jeho osobě byla zneužívána psychiatrie, přestože od r. 1975 žádal o vyšetření této záležitosti, nic se nestalo. Žalobce dále v rozsáhlém přednesu předestřel kritiku současného práva, celosvětové poměry a jejich vývoj tak, jak je to zachyceno na záznamu z jednání, a hodnotil postoje konkrétních osob a jejich zásluhy v průběhu totalitního režimu. Oproti tomu uvedl, že svou odbojovou činností, zejména trestními oznámeními narušil totalitní systém a má za to, že prokázal odbojovou činnost ve smyslu zákona.

41. Zástupce žalovaného reagoval na přednes žalobce tím, že v dané věci se žalovaná zabývala toliko tvrzeními, která byla v komplikovaných podáních žalobce ověřitelná dostupnými důkazy. Protože žalobce žádnou svou aktivní činnost netvrdil, nemohla se žalovaná zabývat protirežimní činností žalobce nad rámec, toho, co bylo v řízení opatřeno. Žalovaná oceňuje postoj žalobce a jeho odvalu podepsat Chartu 77, avšak v tomto aktu nespatřuje činnost kvalifikovanou v zákoně č. 262/2011 jako aktivní odboj či odpor proti komunismu.
42. Soud při jednání rozhodl, že nebude provádět dokazování žalobcem navrženými důkazy v jeho žalobních podáních vzhledem k jejich rozsahu, který by způsobil suplování provádění důkazů náležející především moci výkonné, kdy v případě relevance a potřeby tohoto dokazování by tento rozsah důkazů odůvodňoval provedení dokazování v opětovném správním řízení.

VI. Posouzení věci městským soudem

43. Městský soud usnesením ze dne 24. 5. 2019, č.j. 9A 115/2017 vyloučil k samostatnému projednání a rozhodnutí návrh žalobce ze dne 22.6.2018 označený jako „rozšíření žaloby ze dne 20. 6. 2017“, neboť žalobce tento návrh podal jinému rozhodnutí žalované ze dne 12.6.2018, č.j. 18014/2017-EKO-35 ve věci obnovy řízení a tento návrh je veden pod sp. zn. 9A 62/2019. Žaloba v souzené věci je vedena pod sp. zn. 9A 115/2017 a bylo o ní rozhodnutí tímto rozsudkem.

44. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v souzené věci, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního v mezích uplatněných žalobních bodů.
45. Žaloba není důvodná.
46. Předpokladem posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí a oprávněnosti žaloby je zodpovězení otázky, zda žalobcem uváděná jednání a postih jeho osoby, šetřené Ministerstva obrany i žalované Etické komise ČR pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu postačují a jsou způsobilé založit morální a materiální ocenění žalobce dle zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu ve formě vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu (dále jen „osvědčení“). Pro účely posouzení žalobcem tvrzené perzekuce jeho osoby je předem nezbytné vymezit relevantní právní úpravu a požadavky, s nimiž je spojen nárok na vydání osvědčení.
47. Zákon č. 262/2011 Sb., na jehož základě dochází k morálnímu ocenění účastníků tzv. třetího (protikomunistického) odboje, a s tím spojené materiální satisfakci (jednorázový finanční příspěvek, úprava důchodu), představuje další ze způsobů, jakým se Česká republika legislativním způsobem vyrovnává s komunistickou minulostí. K účelu přijetí zákona č. 262/2011 Sb. se obšírněji vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 10. 2016, č. j. 8 As 175/2015-116, z jehož odůvodnění lze citovat následující: *„Česká republika jakožto demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana usiluje již od doby svého vzniku o nápravu křivd způsobených předchozí komunistickou diktaturou. Za tím účelem byla vydána řada právních předpisů, jejichž cílem je vyjádřit morální uznání osobám postiženým nedemokratickým režimem, navrátit konfiskovaný majetek, zneplatnit vynesené trestní rozsudky či odškodnit osoby, které musely vykonat nespravedlivě uložené tresty odnětí svobody. Jedním z těchto předpisů je i zákon č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu (dále „zákon č. 198/1993 Sb.“), z jehož zásad vychází i zákon č. 262/2011 Sb. Podle § 4 zákona č. 198/1993 Sb. náleží každému, kdo se nepodílel na aktivitách totalitního státu a byl komunistickým režimem nespravedlivě postižen a perzekuován, účast a morální zadostiučinění. Citované ustanovení sice nemá bezprostřední právní následky, ale vyjadřuje vůli zákonodárního sboru projevit morální uznání všem obětem komunistické diktatury (srov. důvodová zpráva k zákonu č. 198/1993 Sb., Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna 1993 – 1996, sněmovní tisk č. 376). Není totiž v možnostech právního státu odčinit každé přikopání způsobené předchozím režimem i po stránce finanční, a to i vzhledem k množství a variabilitě těchto případů (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 12. 2013, sp. zn. I. ÚS 767/13). (...) Zákon č. 262/2011 Sb. je projevem trvajících snah dále rozšiřovat okruh osob, kterým za jejich činy náleží nejen morální uznání, ale i materiální satisfakce.“*
48. Z důvodové zprávy k návrhu tohoto zákona (sněmovní tisk č. 204/0, Poslanecká sněmovna, 6. období, 2010-2013) se podává, že „důvod předkládané normy spočívá především v mravním imperativu boje za svobodu a demokracii a v generálně-preventivním významu vyzdvižení tohoto boje. Není možné nerozlišovat mezi těmi, kdo se nedokázali vzepřít bezpráví, a těmi, kdo ho vykonávali, především je však důležité vyzdvihnout a ocenit ty, kdo se totalitě a bezpráví aktivně postavili.“ Podle preambule zákona č. 262/2011 Sb. je jeho cílem „vyjádřit úctu a vděčnost ženám a mužům, kteří v období komunistické totalitní moci s nasazením vlastních životů, osobní svobody i majetku aktivně bránili hodnoty svobody a demokracie.“ Za účelem naplnění tohoto cíle zákon vymezuje odboj a

odpor proti komunismu, stanoví podmínky pro vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu, nebo upravuje rehabilitace.

49. Podle § 2 písm. b) zákona č. 262/2011 Sb. platí, že odbojem a odporem proti komunismu se rozumí „účast na akcích směřovaných proti komunistickému režimu v Československu projevená ať již jednotlivě či ve skupině na základě politického, náboženského či mravního demokratického přesvědčení nebo vědomá a veřejná vyjádření takového odporu, na území státu i v zahraničí, a to i ve spojení s cizí demokratickou mocností, některou z forem uvedených v § 3 s cílem odstranit, výrazně oslabit či narušit anebo jinak poškodit komunistickou totalitní moc v Československu a obnovit svobodu a demokracii.“ Ocenění žadatele předpokládá kumulativní naplnění zde uvedených podmínek, tj. 1. „účast na akcích“ nebo „veřejných vyjádřeních“ proti komunistickému režimu, jejichž cílem bylo 2. „poškodit komunistickou totalitní moc“, resp. „obnovit svobodu a demokracii“, a to 3. naplněním některé z forem odboje a odporu. Nenaplnění byť jen jedné ze zde uvedených podmínek představuje nenaplnění zákonných podmínek pro vydání osvědčení. Dalším kritériem při posouzení žádosti je pak absence překážek pro vydání osvědčení (§ 4).
50. Jednotlivé formy odboje a odporu proti komunismu jsou uvedeny v § 3 zákona č. 262/2011 Sb. Spadají sem případy ozbrojeného či jiného srovnatelného boje proti komunistickému režimu včetně provádění sabotáží, spolupráce se zahraniční rozvědkou demokratického státu či převaděčství (odst. 1). Patří sem též činnost neozbrojená, spočívající například v autorství petic či jiných veřejných materiálů za účelem obnovy svobody a demokracie, v organizaci veřejných vystoupení či v publicistické činnosti zaměřené proti komunistickému režimu, ať již v tuzemsku nebo v zahraničí (odst. 2). Formou odboje a odporu proti komunismu je také aktivní činnost v uskupeních, jejichž členové bojovali proti komunismu způsoby podle § 3 zákona (odst. 3). Formou odboje a odporu proti komunismu jsou podle odst. 4 *„též takové veřejné politické a společenské postoje zastávané aktivně a z vlastní vůle, které bránily nástupu a udržení komunistické totalitní moci, pokud byl za ně jejich nositel uvězněn, internován nebo jinak omezen na osobní svobodě anebo nuceně vystěhován z místa svého bydliště anebo jinak obdobně závažně postižen.“* Poslední stanovenou formou odboje a odporu proti komunismu je *„činnost významem srovnatelná s formami odboje a odporu proti komunismu uvedenými v předchozích odstavcích vykonávaná před dobou nesvobody, pokud jejím cílem bylo zabránit nastolení komunistického režimu a zachování svobody a demokracie v Československu, pokud tohoto cíle nebylo možno dosáhnout jinak, a byla spojena s obdobným rizikem“* (odst. 5).
51. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku, *„zákonodárce při vymezení zákonem uznaných forem odboje a odporu proti komunismu zvolil cestu poměrně podrobného až kazuistického výčtu aktivit a postojů, jejichž společným jmenovatelem byla schopnost reálně poškodit komunistický režim, a které tudíž vládnoucí garnitura tvrdě potlačovala. Lidé, kteří se podíleli na zákonem vymezených činnostech a aktivně zastávali intenzivní protikomunistické postoje, vědomě nasazovali vlastní život, majetek či svobodu: v případě odhalení byli nezřídka přesídlováni, umístěni do pracovních táborů, odsouzeni k mnohaletým trestům odnětí svobody či k propadnutí majetku; výjimkou nebyly ani tresty smrti, udělované za odbojovou činnost zejména v politických procesech 50. let. Mírnější formy nesouhlasu s komunistickým režimem nebyly spojeny s obdobným rizikem, a proto je zákonodárce nezařadil mezi formy odboje a odporu proti komunismu ve smyslu zákona č. 262/2011 Sb.“*.
52. Podle § 6 odst. 1 zákona č. 262/2011 Sb. vydává ministerstvo osvědčení na základě žádosti občana. „Žádost musí kromě obecných náležitostí podání obsahovat podklady prokazující

splnění podmínek pro vydání tohoto osvědčení, a pokud jím žadatel disponuje, také doklad o československém občanství nebo doklad o jeho odnětí.“ Podle § 6 odst. 3 věta druhá a třetí pak platí, že „(j)jsou-li splněny podmínky pro vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu, vydá ministerstvo osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu. Nejsou-li tyto podmínky splněny, ministerstvo vydá rozhodnutí o tom, že toto osvědčení nevydává.

53. Z právní úpravy, jež se na posouzení této věci aplikuje, resp. ze smyslu a účelu jejího přijetí, lze dovozovat, že má být naplněním ambice ocenit osobnosti, jejichž postoje a činy projevovaly v období komunistického režimu dosahují určité intenzity, resp. jsou spojeny s určitými vážnými důsledky do života těchto osob. Míra této intenzity je promítnuta do § 2 a § 3 zákona č. 262/2011 Sb. Úspěšná žádost o vydání osvědčení podle tohoto zákona předpokládá naplnění podmínek zde vymezených, případné zamítnutí této žádosti tak nelze podle názoru zdejšího soudu vnímat automaticky tak, že žadatel je „pouhou“ obětí komunistického režimu. Z právní úpravy, podpořené důvodovou zprávou je totiž zřejmé, že okruh oceňovaných není nastaven příliš široce.
54. Pro účely aplikace uvedené právní úpravy na případ žalobce soud z podané žaloby vymezil tyto okruhy námitek:
55. Žalobce především napadá nedostatek šetření provedených k jeho osobě ÚDV a tomuto úřadu vytýká úmysl krýt nezákonné postupy a politické represe vůči žalobci z let 1974-76. Do toho spadá i výtku, že se žalovaná nevypořádala s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 16C 4/200 a nezajistila dalších spisy a doklady, týkající se zneužití psychiatrie na žalobci z politických důvodů. Namítá bagatelizaci jednání žalobce a značná část doplnění žaloby se soustřeďuje na kritiku postojů některých členů Etické komise, na poměry V. H. a signatářů Charty 77.
56. Z podané žaloby nelze seznat žalobní body, které by ve smyslu citovaných ustanovení zákona obhajovaly a popisovaly žalobcovu aktivitu v jeho veřejně projevovaných protikomunistických postojích v takové intenzitě a při takovém vážném důsledku a zásahu do jeho osobního života, která by byla správními orgány v jejich rozhodnutích opomenuta nebo bagatelizována. Žalobce spíše vytýká, že ÚDV má být zdrojem informací o politické persekuci žalobce a přesto tuto persekuci nešetřil a informace o persekuci žalobce žalované nepředal. Uvedené tvrzení tak nemíří na správní orgány rozhodující o žádosti žalobce, ale spíše do činnosti ÚDV.
57. Žalobce především napadl nezákonnost rozhodnutí žalované z hlediska procesního postupu. Vytýkal, že ve věci jeho tvrzení o střetech s komunistickým režimem nebylo ze strany správních orgánů shromážděno dostatek podkladů, resp. důkazů. Na rozhodování o žádosti o vydání osvědčení podle zákona č. 262/2011 Sb. se subsidiárně použije správní řád. Při zjištění stavu věci se správní orgány řídí zásadou materiální pravdy (§ 3 správního řádu), jejímž cílem je takové zjištění stavu věci, aby o ní mohlo být spolehlivě vydáno rozhodnutí. Podklady pro vydání rozhodnutí jsou vymezeny v § 50 správního řádu; jedná se zejména o návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé (odst. 1). Správní orgán pak hodnotí shromážděné podklady podle své úvahy, přičemž pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (§ 50 odst. 4 správního řádu).

58. Zákon č. 262/2011 Sb. zakotvil v § 6 odst. 1 pro zájemce o vydání osvědčení vedle povinnosti podat písemnou žádost, též povinnost připojit k této žádosti důkazy, na jejichž základě bude o přiznání či nepřiznání statutu účastníka protikomunistického odboje či odporu proti komunismu rozhodnuto. Zákon tedy předpokládá iniciativu samotného žadatele jak ve vztahu k podání žádosti, tak ve vztahu k předložení důkazů o aktivní činnosti odboje či odporu. To ovšem neznamená, že s ohledem na dobu, ve vztahu k níž mají být protikomunistické střety dokazovány, je možné přistupovat k podaným žádostem bez přiložených důkazů tak, že tyto žádosti budou bez dalšího zamítány. Předmětné ustanovení je podle názoru zdejšího soudu nutné vykládat tak, že je to především žadatel, kdo má povinnost tvrzení. Nedoloží-li žadatel ke svým tvrzením důkazy či návrhy na jejich provedení, musí se spolehnout na zjištění ze strany správních orgánů v souladu se zásadou materiální pravdy (viz výše). Postupy vedoucí ke shromáždění podkladů potřebných pro rozhodnutí o vydání či nevydání osvědčení se odvíjejí právě od konkrétních tvrzení žadatele. Pokud jsou tato tvrzení toliko v obecné rovině (např. že žalobce byl obětí stalinské represe, byly na něm páčány komunistické zločiny, kritizoval bezprávní stát...), nelze po správních orgánech vyžadovat „vyšetřovací“ či „pátrací“ činnost za účelem odhalení identity akcí, postihů či osob, které se na tomto dění podílely.
59. Smyslem ust. § 6 odst. 1 zákona č. 262/2011 Sb. bylo skutečně zavázat žadatele o vydání osvědčení povinností předložit ke své žádosti podklady prokazující splnění podmínek pro vydání tohoto osvědčení. Na druhou stranu, jak bylo výše vyloženo, nesplnění této povinnosti nemůže bez dalšího vyústit v zamítnutí žádosti. Ostatně i v případě žalobce ministerstvo postupovalo tak, že v souladu se zásadou materiální pravdy shromažďovalo podklady pro vydání rozhodnutí ve věci, přičemž vyšlo z jednotlivých tvrzení žalobce (spíše označení soudních řízení spisovými značkami), získaných jak na základě jeho žádosti a dalších podání, tak v průběhu řízení. Pokud však ani při zjevné snaze správních orgánů k prokázání tvrzení žadatele nedojde, nelze uzavřít, že má být rozhodnuto v jeho prospěch. To platí zvláště v případech, má-li se jednat o deklaraci protikomunistických postojů menší intenzity ve spojení s postihy méně závažné povahy nebo postojů v rámci jiného střetu se státní mocí či veřejnými osobami (v případě žalobce jeho výhrady vůči soudům, škole, zdravotnickému zařízení, zkoumání jeho duševního stavu).
60. Podle § 6 odst. 3 je ministerstvo povinno opatřit si k podané žádosti odborné stanovisko Archivu bezpečnostních složek, popřípadě i Ústavu pro studium totalitních režimů a dalších vědeckých institucí.
61. Žalobní námitky, že správní orgány obou stupňů včetně ÚDS nešetřily poměry žalobce v době totalitního režimu, nemají oporu v podkladech řízení, neboť ze správního spisu je zřejmé, že ministerstvo i žalovaná si k žádosti žalobce z dostupných a relevantních zdrojů (ÚDV, Národního archivu, ABS, soudů a státních zastupitelství) opatřily dostupné informace, které se vázaly k osobě a vztahům žalobce ke státním orgánům a veřejným institucím v té době (vedená soudní řízení, vyšetřování, tisková zpráva k vedení školy, kde žalobce studoval, vztah žalobce k Chartě 77, ke Konfederaci politických vězňů, apod.). Zaměření uvedených šetření reflektovalo tvrzení žalobce v podané žádosti, přičemž žalovaná i ministerstvo samy o sobě nemohly usuzovat na další jednání a postihy žalobce, aniž by tyto byly žalobcem konkrétně tvrzena a popsána. Přitom je to právě jen žalobce, který mohl svou aktivní schopnost vystupovat proti komunistickému režimu se snahou jej reálně poškodit, prokázat. Městský soud má proto za to, že první žalobní námitka nedostatku vyšetřování ze strany ÚDV a tedy i absence podkladů žalované k vydání

osvědčení žalobci není ze strany žalobce doprovázena dostatečným popisem toho, jaká další protikomunistická činnost žalobce – v jakém čase, místě a v jaké intenzitě a dopadu do jeho života by měla být u ÚDV dokumentována a do řízení poskytnuta. Pouze obecné námitky o nezákonných postupech vůči žalobci a jejich nevyšetření v průběhu 42 let tak nemohou obstát. Na pořadu posuzování, zda ze strany žalobce šlo o odboj či odpor proti komunismu ve smyslu kvalifikace takového jednání dle ust. § 3 odst. 4 zákona č. 262/2011 Sb., je tedy spíše spor o výklad míry aktivit a postojů žalobce, které k jeho tvrzení bylo možné zjistit a dohledat.

62. Žalobce se podanou žádostí domáhal uznání jeho postojů a činnosti z následujících důvodů:

- byl objektem stalinské represe,
- nemohl získat zaměstnání ani studovat
- působil jako předseda právní komise Československé demokratické iniciativy a vypracoval manuál na odstranění mechanismu komunistického systému,
- kritizoval bezprávní stát a z tohoto důvodu byl trestně stíhán.
- podal řadu trestních oznámení,
- podal podání na Úřad dokumentace a vyšetřování zločinu komunismu a stížnosti a trestní oznámení na nešetření jeho podnětů tímto úřadem.

63. Z dokladů, které žalobce doložil na podporu svých tvrzení a z těch, které opatřily správní orgány od ÚDV, Archivu národní bezpečnosti, Národního archivu, Krajského soudu v Hradci Králové a soudních spisů, lze zjistit, že žalobce byl účastníkem občanskoprávních řízení, které se týkaly posuzování jeho osobnostních rysů z hlediska psychiatrie a psychologie, a to z důvodu jeho četných podání a jednání, jejichž příčiny byly znalecky zkoumány. Výsledky těchto řízení o duševním stavu žalobce vedoucí k omezení způsobilosti žalobce k právním úkonům (sp. zn. 5 Nc 388/71 Okresního soudu v Kolíně, sp. zn. Nc 857/74 Okresního soudu Praha – východ) byly podrobeny přezkumu, a to ještě v době normalizace před rokem 1989, kdy odvolací soud Krajského soudu v Praze ve svém rozsudku ze dne 1.10.1979, sp. zn. 9 Co 59/78 neshledal nutnost omezit žalobce v jeho způsobilosti obracet se se svými podáními na státní orgány a instituce. Obdobně tomu tak bylo ve věci omezení jeho způsobilosti k právním úkonům rozsudkem Okresního soudu Praha – východ sp. zn. Nc 1053/88, který byl změněn rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 19.6.1991 sp. zn. 11 Co 126/89 a návrh na omezení způsobilosti žalobce byl zamítnut. V uvedených řízeních byl sice žalobce vyšetřován pro svůj duševní stav, avšak nápravu v přezkumném řízení zjednal odvolací soud ve prospěch žalobce, v prvním případě již v době před listopadem 1989. Uvedené nesvědčí o stalinské represí vůči žalobci či o jeho politickém pronásledování, svědčí o nalézání duševního stavu žalobce z důvodu jeho nestandardního jednání a v důsledku toho i obvinění z různých trestných činů. Žalobce byl trestně stíhán pro majetkovou trestnou činnost (sp. zn. T 76/64), byl vyšetřován pro příživnictví (sp. zn. Vp 1/85), kdy se měl nechat vydržovat matkou a nepřijal žádné zaměstnání (trestní stíhání bylo pro nepřičetnost žalobce zastaveno), byl vyšetřován pro trestné činy křivého obvinění a útoku na státní orgán a společenské organizace, čehož se měl dopustit podáními, hrubými urážkami a pomluvami (sp. zn. Vp 25/81), měl napadat ředitele OÚNZ a zdravotnictví (sp. zn. 1 T 283/84). Žalobce byl odsouzen ve věci sp. zn. 1 T 233/82 u Okresního soudu v Kolíně pro trestný čin útoku na státní orgán podle § 154 odst. 2 trestního zákona, kterého se měl dopustit

urážlivými výroky na adresu Okresního soudu v Nymburce a jeho předsedkyně v řízeních občanskoprávních vedených pod sp. zn. 5 C 244/80, 5 C 268/80, 5 C 183/80, 5C 501/80, a Spr 942/80. Po r. 1989 rehabilitačním rozsudkem sp. zn. 2 Rt 16/90 ze dne 26.3.1996, který žalobce předložil v tomto řízení o vydání osvědčení, byl zrušen pravomocný odsuzující rozsudek Okresního soudu v Kolíně ze dne 30.9.1982, sp. zn. 1 T 233/82, jakož i všechna další rozhodnutí na něj navazující, a to z důvodu nedostatečně posouzeného duševního stavu žalobce v důsledku rozpornosti znaleckých posudků vypracovaných v tomto trestním řízení na žalobce. Žalobce byl tedy rehabilitován ohledně jeho osobního jednání vůči soudu, které spočívalo v hrubých a urážlivých výtkách v rámci vedení občanskoprávních řízení, týkajících se žalobce.

64. Uvedené nesvědčí o míře postihu žalobce formou stalinské represe, resp. věznění či mučení, jak uvádí ve svých podáních v řízení, a o tom, že by byl kvůli kritice bezprávního státu soudně trestán. Svědčí o konfliktech, které žalobce měl v rámci svých občanskoprávních řízení se soudy a které byly řešeny v odvolacích a přezkumných řízeních, a to v otázce znaleckého zkoumání jeho duševního stavu, přičemž se tak dělo v rigidních (dnes již překonaných) poměrech té doby a platné právní úpravy. Náprava omezení způsobilosti k právním úkonům žalobce proběhla ve standardním instančním (odvolacím) řízení ještě v době normalizace. K rehabilitaci trestního postihu žalobce po r. 1989 v souvislosti s uvedenými řízeními bylo přistoupeno na základě rozporných znaleckých posouzení, nikoliv z důvodu žalobcových politických postojů. Na uvedeném nemůže nic změnit ani námitka žalobce, že se žalovaná nevypořádala s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 16 C 4/2007. Žalobcem k žalobě doložená část uvedeného rozsudku (pouze výrok) Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 6. 2016, č.j. 16 C 4/2007stvrzuje, že krajský soud k návrhu žalobce v řízení o ochraně osobnosti uložil žalované Psychiatrické nemocnici Havlíčkův Brod zaslat žalobci omluvu ve znění: „Psychiatrická nemocnice Havlíčkův Brod v letech 1974 - 1976 nezákonně hospitalizovala žalobce, za což se mu omlouvá“. Tento rozsudek, byť bez předložení odůvodnění, prokazuje nezákonnou hospitalizaci žalobce, a to zřejmě v době, kdy byl znalecky zkoumán duševní stav žalobce z důvodů výše uvedených. V této souvislosti je třeba s ohledem na žalobcovo tvrzení o věznění a mučení, objevující se jako obecné tvrzení v jeho podáních, uvést, že žalobce sám ani netvrdil a nepopisoval, z jakých *důvodů a jakým způsobem* byl v psychiatrické léčbě hospitalizován a zda se tak stalo pro určitou protikomunistickou činnost či z politických důvodů.
65. Obdobně žalobce neuvedl žádné konkrétní persekucní politické důvody k tomu, že nemohl získat žádné zaměstnání a nemohl studovat. Oproti tomu podklady řízení vztahující se k jeho k trestnímu řízení pro trestný čin příživnictví, konkrétně přípis Okresního státního zastupitelství v Kladně ze dne 11.12.2014 1, č.j. ZN 881/2014, obsahující na CD spisový materiál tehdejší Okresní prokuratury v Kladně (Pv 359/85, Vp 1/85) zaznamenává zjištění i řadu záznamů o nabídkách zaměstnání pro žalobce, jednání se žalobcem a nakonec odmítnutí zaměstnání žalobcem (např. zaměstnání od Středočeských vodovod kanalizací, o. z. 05 Kutná Hora ze 7. 9. 1984, seznam zaměstnání od pracovního odboru ONV Kutná Hora ze dne 12.2.1985 apod...). Z uvedených záznamů vyplývá odmítnutí zaměstnání samotným žalobcem a z jeho vůle, vždy s odkazem na jeho zdravotní stav, k čemuž dokládal zdravotní posudky a lékařské zprávy. Sám tedy dokládal, že byl mimo soudní řízení skutečně často zdravotně posuzován. V řízení tedy nebylo prokázáno, že by žalobce pro své aktivní postoje a nesouhlas s komunistickým režimem byl postižen nemožností získat zaměstnání.

66. Shodně s uvedeným soud nenalezl v tvrzeních žalobce ani v podkladech řízení žádné skutečnosti, které svědčily o tom, že by žalobci bylo z důvodu jeho aktivních protirežimních postojů bráněno ve studiu. Z dokumentace ÚDV bylo zjištěno, že žalobce prochází spisy, které se týkají jeho vyloučení z gymnázia pro studující při zaměstnání ve školním roce 1986/87. Výsledky šetření k této události se vztahují ke stížnosti žalobce na postup vedení školy při maturitních zkouškách, na neobjektivní klasifikaci žalobce a „černé fondy“ školy. Z informace vedení školy, založené ve spise, vyplynulo, že žalobce zaslal vedení školy množství dopisů, ve kterých se dopouštěl řady pomluv, urážek a křivých obvinění, v důsledku čehož škola zpracovala tyto hanopisy k podání trestního stíhání, které však bylo zastaveno z důvodu jednání žalobce v duševní poruše. Dopis školy koncipuje návrhy ke znaleckému vyšetření žalobce a zmiňuje řízení o zbavení žalobce způsobilosti k právním úkonům. Ve věci studia žalobce jde tedy rovněž o konfliktní situaci, která vyvstala v důsledku způsobu jednání žalobce v osobní rovině, týkající se jeho klasifikace a nesouhlasu s vedením školy, které nepředstavuje politické postoje žalobce a nedosahuje kvalifikace jednání, narušující komunistický systém, v jehož důsledku by došlo k vážnému poškození jeho osoby komunistickou mocí.
67. O politické persekuci v míře, kterou vyžaduje zákon č. 262/2011 nesvědčí ani dopis Konfederace politických vězňů (KPV) ze dne 20. 9. 1991, podle něhož žalobci nebyla odebrána průkazka KPV po prokázání, že nebyl souzen pro politické delikty. To znamená, že ani jeho činnost spočívající v podávání řady trestních oznámení na činitele komunistické moci nedospěla k jeho trestnímu postihu právě za tuto činnost. Pro žalobce je rozhodující jeho odvaha při podávání trestních oznámení, avšak neuvádí, alespoň dle paměti, vůči jakým činitelům byla tato trestní oznámení podávána, pro jakou jejich činnost a jaké to mělo pro žalobce následky. Žalovaná proto správně vycházela pouze z prokázaných skutečností a podkladů, svědčících o tom, že žalobce podával řadu podnětů a stížností v záležitostech týkajících se jeho osobních záležitostí a řízení z důvodu nekonformního postoje žalobce v jeho životních situacích.
68. Míru osobní aktivity v protikomunistických postojích a v důsledku toho poškození žalobce (pro účely osvědčení) neprokazuje ani žalobcem předložené potvrzení Československé demokratické iniciativy ze dne 16. 5. 1990 o tom, že byl pověřen vedením organizace – oblasti Kutná Hora-Čáslav a okolí. Z výslovného znění potvrzení je patrné, že jde o pověření žalobce k zastupování ČDI při jednáních s orgány a úřady. Uvedený doklad tedy nepotvrzuje nic jiného než to, že žalobce byl členem ČDI (jistě vzniklé v době normalizace) a že za tuto instituci byl v r. 1990 oprávněn jednat. Žalobce nepředložil žádný materiál – manuál na odstranění mechanismu komunistického systému a vypracování základů právního státu, který by aktivně zveřejňoval a byl za tuto aktivitu poškozen.
69. Obdobně potřebnou míru politické aktivity vyvíjené proti režimu neprokazuje ani skutečnost, že žalobce, zřejmě podvkráte, jak vyplývá z podkladů řízení a žalobcových příloh doplnění žaloby, byť v neúplném znění, podepsal Chartu 77. Soud se ztotožňuje s hodnocením správních orgánů, že podpis Charty 77 žalobcem (nadto dle tvrzení žalobce při jednání před soudem zveřejněný až v době po listopadu 1989, kdy žalobce uvedl, že do r. 2016 neměl podklad o tom, že je signatářem Charty 77 - poznámka soudu), nevykazuje sám o sobě bez dalších aktivit v rámci Charty 77 znaky takového jednání dle § 3 odst. 4 zákona č. 262/2011, jímž je podmíněno vydání osvědčení. Žalobce nikterak netvrdil a nedoložil, že by z důvodu podpisu Charty 77 byl od r. 1977 právě pro tuto činnost

politicky perzekuován a jakým způsobem. Žalobcem tvrzená hospitalizace byla uskutečněna v letech 1974-1976.

70. Dikce § 3 odst. 4 zákona č. 262/2011 Sb. vyžaduje spojení mezi aktivně a z vlastní vůle zastávanými a veřejně projevovanými politickými a společenskými postoji, jež bránily nástupu a udržení komunistické totalitní moci, a mezi důsledky této aktivity v podobě velmi závažných dopadů do života člověka (typicky omezení na osobní svobodě). Tato forma odboje a oporu proti komunismu proto bude naplněna tehdy, je-li prokázáno kvalifikované jednání žadatele, v jehož důsledku došlo ze strany komunistické moci k závažnému poškození této osoby.
71. Soudním „veřejně zastávané a projevované politické a společenské postoje“ je podle názoru zdejšího soudu nutno rozumět typicky činnosti uvedené v § 3 odst. 2 (například autorství petic či jiných veřejných materiálů za účelem obnovení svobody a demokracie, organizace veřejných vystoupení či publicistická činnost zaměřená proti komunistickému režimu), u nichž však není nutno prokazovat zvýšenou intenzitu, když ta byla svým způsobem „ohodnocena“ perzekucí postižené osoby, a to ve vztahu k provedené protikomunistické činnosti. V důsledku takových aktivit, které žalobce neprokázal, nebyl žalobce omezen na osobní svobodě. Ze všech podkladů, které správní orgány v tomto řízení shromáždily vyplývá, že omezení na osobní svobodě žalobce představovala hospitalizace v psychiatrické nemocnici, která byla realizována za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce z důvodu specifik způsobu jeho jednání a stížnostní povahy jeho osobnosti. Zdravotní stav žalobce jako příčinu dalších nesouladných či neukončených vztahů lze ostatně shledat i ve vyjádřeních žalobce při odmítání nabídek zaměstnání, jak vyplynulo z podkladů výše zmíněných. Soudním „veřejně zastávané a projevované politické a společenské postoje“ je podle názoru zdejšího soudu nutno rozumět typicky činnosti uvedené v § 3 odst. 2 (například autorství petic či jiných veřejných materiálů za účelem obnovení svobody a demokracie, organizace veřejných vystoupení či publicistická činnost zaměřená proti komunistickému režimu), u nichž však není nutno prokazovat zvýšenou intenzitu, když ta byla svým způsobem „ohodnocena“ perzekucí postižené osoby, a to ve vztahu k provedené protikomunistické činnosti.
72. Jak vyplývá z výše uvedeného, žalobcem uváděné postihy v osobním a pracovním životě (vyloučení ze studia, soudní řízení, vyšetřování,) z důvodu osobních, nikoliv veřejně zastávaných politických a společenských postojů k naplnění formy odboje a odporu proti komunismu stanovené v § 3 odst. 4 zákona č. 262/2011 Sb. nepostačují, neboť za účelem naplnění podmínek této formy odboje a odporu proti komunismu bylo nutno prokázat jejich spojení s kvalifikovanou protikomunistickou činností žadatele. Žalobce v podaném odvolání sice zmínil svoji aktivitu ve smyslu autorství petic a veřejného vystoupení při vedení občanů obce Potěhy kolem r. 1984 ve věci záboru jejich pozemku pro výstavbu, avšak neuvádí, v jaké úloze zde žalobce vystupoval, jakého stavebního záměru se jeho aktivita týkala a v jaké formě byla vyvinuta. Není vyloučeno, že mohlo jít jen o vyjádření občanů ke stavebnímu záměru, resp. projednání výstavby v územním či stavebním řízení, bližší skutečnosti, které by nasvědčovaly úmyslu žalobce projevit politické postoje a poškodit komunistickou moc, žalobce neuvádí.
73. Má-li žalobce za to, že jeho projevy (v řízení u soudu, vůči vedení školy, při podávání podnětů a stížností) postačují k naplnění kvalifikace jednání, které dle zákona musí splňovat podmínku, že dlouhodobě narušuje a ohrožuje autoritativní systém, soud uvádí, že pro účely naplnění zákonných podmínek pro vydání osvědčení je mezi tyto projevy

nutno řadit, samozřejmě při posouzení všech jednotlivých okolností případu, zejména projevy aktivní ve smyslu vlastní iniciativy či organizace, *s potenciálem uškodit vládnoucímu režimu*. Ze životních situací, jak je žalobce jen obecně a útržkovitě s odkazy pouze na spisové značky řízení, bez souvislého popisu jeho životních příběhů, nastínit v průběhu správního řízení, je zřejmé, že s komunistickým režimem nebyl konformní, nicméně, jak vyplývá ze spisu a z jeho žalobních tvrzení v doplnění žaloby, žalobce není ani konformní s těmi, kteří byli rovněž perzekuováni vládnoucím režimem, podepsali Chartu 77, a není ani konformní s postupem ÚDK, které shromažďuje informace o zločinech komunismu a jím postižených osob. Zdá se tedy, že kritika a stížnostní povaha žalobce, byť ji lze jistě chápat jako subjektivní snahu žalobce o dobrý řád věcí, neprovázela žalobce toliko v normalizační době, ale je jeho stálým rysem nutně kritického postoje žalobce ke společenskému dění vůbec. Takový cíl a snaha, zejména subjektivně uchopená, však není důvodem pro morální ocenění účastníků právě tzv. třetího (protikomunistického) odboje jako způsobu vyrovnání s komunistickou minulostí. Žalobcem projevovaný postoj vůči státním či jiným veřejným autoritám se v čase antipatie k tehdejšímu vládnoucímu režimu proto neprofilovala jako účast na akcích nebo veřejných vyjádřeních s cílem poškodit totalitní moc a obnovit svobodu a demokracii formami odboje a odporu proti komunismu podle § 3 zákona.

74. Městský soud v Praze dospěl po posouzení vytyčených žalobních bodů k závěru, že žádný z nich nezakládá důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí žalované a z hlediska zákonnosti jej tak lze aprobovat. Žalovaná se dostatečným způsobem zabývala odvolacími námitkami žalobce a v průběhu správního řízení nebyl žalobce zkrácen na svých právech.
75. Ve vztahu k ostatním námitkám, týkajícím se poměrů některých členů Etické komise a V. H. ve snaze srovnávat jejich zásluhu o zánik totalitního režimu a chod věcí veřejných, soud uvádí, že tyto námitky směřují mimo předmět řízení, tj. mimo posouzení vlastní činnosti žalobce a jejích důsledků, ale ostatně i mimo skutkový stav zjištěný u žalobce. V dané věci není na místě, z důvodu odlišných situací u žalobce, srovnávat aktivitu a chování jiných účastníků odboje či odporu proti komunismu.
76. Městský soud v Praze v žádném případě nehodlá popřít ani zlehčovat pocity žalobce a újmu, kterou dnes žalobce pociťuje v důsledku některých nezákonných zásahů v období nesvobody. Zamítnutím žaloby soud v žádném případě nepopírá vnímání křivdy žalobcem v důsledku jeho obhajob v těch řízeních, které po delší době dospěly k zastavení řízení či k nápravě rozsudků, jimiž byla původně řízení skončena. Na druhou stranu, jakkoli to žalobce subjektivně pociťuje jinak, nahlíženo prizmatem oběti komunistického režimu, žalobce nenaplnuje zákonné podmínky „bojovníka“, resp. „odporovatele“ proti komunismu ve smyslu aplikovaného zákona, neboť v průběhu řízení před správními orgány nebylo zjištěno naplnění podmínek, které zákon č. 262/2011 Sb. s vydáním osvědčení spojuje. Žalobce jistě může pociťovat s takovým posouzením věci nesouhlas či zklamání z nenaplněného očekávání, úkolem správních orgánů však bylo rozhodnout v souladu se zákonem, jehož účelem nebylo udělení (morální a finanční) satisfakce širokému okruhu těch osob, které projevily jakýkoli nesouhlas s komunistickým režimem a které, vnímaly určitý postih ze strany režimu. I v případě žalobce je proto třeba respektovat, jaká jednání (s vysokou mírou rizika a nebezpečí veřejného projevu), zákon považuje za hodné vydání osvědčení, a jen vyslovit politování nad tím, že dřívější režim pouze striktním uplatňováním pozitivního práva zatížil žalobce v řízeních, jejichž závěry byly až po delší době napraveny.

77. Vzhledem k tomu, že žalobě nebylo možné vyhovět, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
78. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, avšak náklady řízení mu v této věci nevznikly, neboť byl osvobozen od soudních poplatků a právní zástupce mu byl ustanoven soudem. Odměna ustanoveného zástupce bude soudem, s ohledem avízované vyčíslení nákladů při ústním jednání, stanovena v samostatném usnesení. Žalované straně náklady řízení nad rámec její běžné činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. května 2019

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu